

Quan la passió cultural tapa les desigualtats: gènere i valor públic en la producció cultural

Published by [Interacció](#) [1] on 08/03/2026 - 11:12 | Last modification: 23/03/2026 - 10:35

Els festivals culturals es presenten sovint com a espais d'excel·lència, creativitat i retorn social. Però el valor públic d'un projecte cultural no es construeix només en el programa o en l'impacte mediàtic, sinó també en les condicions de treball que el fan possible. Un estudi recent sobre dones professionals dels festivals de cinema a Catalunya obliga a ampliar aquesta mirada i a incorporar el gènere i la precarietat en l'anàlisi de la governança cultural.

Els festivals de cinema ocupen un lloc central en les polítiques culturals contemporànies. Són visibles, generen relat i projecten territori, i acumulen un capital simbòlic que sovint es tradueix en legitimitat institucional. L'article *Creative men, organised women* d'Ona Anglada-Pujol i Maria Castellví-Lloveras desplaça el focus cap a una dimensió menys visible: la manera com s'organitza el treball i com el gènere estructura aquesta organització.

A partir d'entrevistes a dones que treballen en festivals de cinema a Catalunya, l'estudi identifica una divisió persistent del treball. Les tasques de producció, coordinació i sosteniment quotidià recauen majoritàriament en dones, mentre que els rols creatius, de direcció i visibilitat pública continuen sent ocupats sobretot per homes. No és només una distribució funcional de tasques, sinó una jerarquia del reconeixement que associa la creativitat i la representació pública amb el lideratge masculí, i l'organització amb unes suposades habilitats femenines vinculades a la cura i a la gestió invisible.

El caràcter estructural d'aquesta jerarquia es fa evident en la seva naturalització. Moltes professionals es descriuen com a organitzades, empàtiques i capaces de sostenir equips i processos complexos, mentre atribueixen als seus companys homes la capacitat creativa i la decisió artística. Aquesta autoassignació no pot llegir-se només en clau individual. És l'efecte d'un entorn que ha sedimentat expectatives de gènere i que delimita, sovint sense formulacions explícites, els marges d'ambició i de reconeixement.

La precarietat és el marc que dona coherència a aquest sistema. Contractes temporals, sous baixos, jornades extensives i disponibilitat constant formen part d'una rutina assumida com a constitutiva del sector. La passió pel projecte cultural opera com a justificació i compensació simbòlica. La implicació personal es converteix en moneda d'intercanvi, i la idea de formar part d'un espai creatiu prestigiós contribueix a legitimar condicions que en altres àmbits serien objecte de conflicte o regulació. El treball cultural es construeix així com a vocació abans que com a ocupació amb drets garantits.

Infraestructura tècnica. El valor públic també es construeix aquí.

Un dels aspectes més significatius de l'estudi és la dificultat de projectar-se a llarg termini dins del sector. Diverses professionals expressen la convicció que abandonaran abans que les condicions canviïn, mentre que d'altres busquen itineraris més estables fora del circuit dels festivals. El futur no s'imagina com a transformació col·lectiva del model organitzatiu, sinó com a estratègia individual d'adaptació o sortida. Aquesta absència d'horitzó compartit indica fins a quin punt la precarietat ha deixat de percebre's com una disfunció corregible per esdevenir condició estructural.

En aquest context, la responsabilitat tendeix a desplaçar-se cap a l'esfera personal. La conciliació es formula en termes d'organització individual o d'acords informals amb equips directius. Les desigualtats estructurals es tradueixen en estratègies privades, i la resolució dels conflictes queda vinculada a la capacitat d'autogestió de cada professional. Aquesta lògica connecta amb una governança que incorpora indicadors d'igualtat en les convocatòries públiques, però que no sempre estableix mecanismes de seguiment o condicionalitat efectiva. Sense verificació material, el compromís amb la igualtat corre el risc de quedar en l'àmbit declaratiu.

Des de l'àmbit municipal, aquesta recerca obliga a revisar el concepte de valor públic. Si l'avaluació dels projectes culturals es concentra en l'assistència, l'impacte mediàtic o la projecció territorial, el valor queda associat principalment al resultat visible. L'estudi mostra que el valor també es produeix en les condicions que fan possible aquest resultat, i que aquestes condicions no són neutres. Estan travessades per relacions de gènere que distribueixen responsabilitats, reconeixement i oportunitats de manera desigual. Quan aquesta dimensió no entra en l'anàlisi, la noció de valor públic esdevé incompleta.

Això planteja una qüestió de fons per a la política cultural: fins a quin punt el finançament públic incorpora criteris vinculats a l'organització del treball, a la igualtat efectiva en els equips i a la sostenibilitat laboral dels projectes. No es tracta només de comptar presències femenines en la programació o en els òrgans de direcció, sinó d'interrogar la distribució real del poder, la visibilitat i les condicions materials que sostenen l'activitat cultural. Si aquestes dimensions queden fora de l'equació, el valor públic es redueix a rendiment simbòlic, i el rendiment simbòlic no garanteix ni equitat ni continuïtat.

Incorporar el treball cultural en la definició de valor públic és, en aquest sentit, una exigència de coherència democràtica. Si la cultura es defensa com a infraestructura de drets, també ha d'assumir que els drets s'expressen en les condicions de producció. La qualitat d'un projecte no pot desvincular-se de la qualitat de les relacions laborals que el fan possible. Només des d'aquesta ampliació del marc el discurs sobre excel·lència

cultural podrà sostenir-se sense deixar fora una part central de la realitat que pretén representar.

Referència

Anglada-Pujol, O., i Castellví-Lloveras, M. (2025). Creative men, organised women: labour narratives, gender stereotypes and precarity among film festival women professionals. *Cultural Trends*, 1–16.

<https://doi.org/10.1080/09548963.2025.2576081> [2]

Imatge: McKlin

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Tags: treball cultural i professionals

Tags: desigualtats culturals

Tags: polítiques culturals

Tags: sectors culturals i creatius

Tags: valor públic de la cultura

Attachment

[article.pdf](#) [3]

Size

149.55 KB

- [4]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2026/03/genere-valorpublic>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://doi.org/10.1080/09548963.2025.2576081>

[3] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/creative_men_organised_women_labour_narratives_gender_stereotypes_and_precarity_among_film_festival_women_professionals.pdf

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/10447>